

Brüssel, **XXX**
[...](2019) **XXX** draft

KOMISJONI TEATIS

Suunised, mis käsitlevad teatavaid riigiabimeetmeid kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemis pärast 2021. aastat

KOMISJONI TEATIS

Suunised, mis käsitlevad teatavaid riigiabimeetmeid kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemis pärast 2021. aastat

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
1. KOHALDAMISALA JA MÕISTED	3
1.1. Kohaldamisala	3
1.2. Käesolevate suuniste kohaldamisalasse kuuluvad abimeetmed	4
1.2.1. Abi, millega hüvitatakse elektrihinna suurenemist, mis johtub ELi HKSiiga seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste kulude (kaudsed heitkoguste kulud) kaasamisest.....	4
1.2.2. Energeetikasektori moderniseerimiseks üleminekuperioodil antav abi lubatud heitkoguse ühikute võimaliku tasuta eraldamise vormis.....	4
1.3. Mõisted	4
2. ÜHISED HINDAMISPÕHIMÕTTED	6
3. MEETME SISETURUGA KOKKUSOBIVUSE HINDAMINE VASTAVALT ALUSLEPINGU ARTIKLI 107 LÕIKE 3 PUNKTILE C	7
3.1. Abi ettevõtjatele sektorites, mille puhul leitakse, et esineb tegelik kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht märkimisväärsede kaudsete kulude tõttu, mille põhjustab konkreetselt kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumine elektrihindadesse (heitkoguste kaudsete kulude hüvitamiseks antav abi)	7
3.2. Elektritootmise moderniseerimiseks üleminekuperioodil antav abi lubatud heitkoguse ühikute võimaliku tasuta eraldamise vormis.....	10
4. HINDAMINE	12
5. ENERGIAAUDITID JA -JUHTIMISSÜSTEEMID	13
6. LÄBIPAISTVUS	13
7. ARUANDLUS JA JÄRELEVALVE	14
8. KOHALDAMISAEG JA LÄBIVAATAMINE	15
I LISA	16
II LISA	17
III LISA	18

SISSEJUHATUS

1. Selleks et riigiabi ei moonutaks konkurentsi siseturul ega mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust viisil, mis on vastuolus ühiste huvidega, on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artikli 107 lõikes 1 sätestatud põhimõte, et riigiabi on keelatud, välja arvatud juhul, kui see kuulub aluslepingu artikli 107 lõikes 2 sätestatud erandite hulka või kui komisjon on kuulutanud selle aluslepingu artikli 107 lõike 3 kohaselt siseturuga kokkusobivaks. Aluslepingu artiklites 42 ja 93, artikli 106 lõikes 2 ning artikli 108 lõigetes 2 ja 4 on sätestatud ka tingimused, mille korral riigiabi sobib siseturuga kokku või selle võib lugeda siseturuga kokkusobivaks.
2. Vastavalt aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktile c võib komisjon pidada siseturuga kokkusobivaks riigiabi teatava majandustegevuse arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ¹ loodi liidus kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteem (edaspidi „ELi HKS“), et edendada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist kulutõhusalt ja majanduslikult efektiivselt. Direktiivi 2003/87/EÜ muudeti 2018. aastal,² et täiustada ja pikendada ELi HKS-i ajavahemikuks 2021–2030.
4. 11. detsembril 2019 avaldas komisjon Euroopa rohelise kokkuleppe teatise, milles kirjeldatakse poliitikat, mis võimaldaks saavutada Euroopas kliimaneutraalsuse 2050. aastaks ning tegeleda muude keskkonnaprobleemidega³. Euroopa rohelise kokkuleppe saavutamiseks on vaja uuesti läbi mõelda poliitika, mis käsitleb puhta energiaga varustamist majanduses, tööstuses, tootmises ja tarbimises, suuremahulist taristut, transporti, toitu ja põllumajandust, ehitust, maksustamist ja sotsiaalseid hüvesid. Kuigi kõik need tegevusvaldkonnad on omavahel tihedalt seotud ja üksteist võimendavad, tuleb erilist tähelepanu pöörata võimalikele kompromissidele majanduslike, keskkonnaalaste ja sotsiaalsete eesmärkide vahel.
5. Seni kuni paljud rahvusvahelised partnerid ei sea ELiga samaväärseid eesmärke, esineb kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht kas seetõttu, et tootmine viiakse liidust üle teistesse riikidesse, kus heite vähendamise eesmärgid on madalamad, või seetõttu, et liidu tooted asendatakse rohkem CO₂-heidet tekitava impordiga. Kui see oht realiseerub, siis üleilmne heide ei vähene ning see nurjab ELi ja selle tööstuse jõupingutused Pariisi kokkuleppe üleilmsete kliimaeesmärkide saavutamiseks.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheidete vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

6. Riigiabi kontrollimise põhieesmärk heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamisel on tagada, et kasvuhoonegaaside heitkogused väheneksid riigiabi meetmete toel rohkem kui ilma abita ning et abi positiivne mõju kaaluks üles konkurentsimoонutuste negatiivse mõju siseturul. Riigiabi peab olema vajalik ELi HKSi keskkonnanäesmärgi saavutamiseks (abi vajalikkus) ja piirduma miinimumiga, mis on vajalik nimetatud keskkonnakaitse eesmärgi saavutamiseks (abi proportsionaalsus), vältides põhjendamatuid konkurentsimoонutusi ja häirimata kaubandust siseturul.
7. Käesolevates suunistes kehtestab komisjon tingimused, mille kohaselt HKSi raames antavat riigiabi võib lugeda siseturuga kokkusobivaks vastavalt aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktile c. Pärast kõigi kliimaga seotud poliitikavahendite läbivaatamist ja võimalikku muutmist eesmärgiga saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste täiendav vähendamine 2030. aastaks kontrollib komisjon, kas käesolevate suuniste läbivaatamine või kohandamine on vajalik, et tagada kooskõla kliimanetraalsuse eesmärgiga ja aidata kaasa selle saavutamisele, austades samal ajal võrdseid võimalusi⁴.

1. KOHALDAMISALA JA MÕISTED

1.1. Kohaldamisala

8. Käesolevates suunistes sätestatud põhimõtteid kohaldatakse üksnes direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 6 ja artiklis 10b sätestatud konkreetsete abimeetmete suhtes.
9. Abi ei tohi anda raskustes olevatele äriühingutele, mis on käesolevate suuniste tähenduses määratletud kohaldatavates suunistes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta,⁵ nende muudatustes või neid asendavates dokumentides.
10. Hinnates abi ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks, võtab komisjon arvesse tagasimaksmata abisummat.⁶ Praktikas hindab komisjon mõlema abimeetme kumulatiivset mõju ja võib peatada uute abisummade maksmise kuni seni täitmata tagasinõudekorralduse täitmiseni.

⁴ Vt Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta kohtumisel vastu võetud järeldused.

⁵ Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (ELT C 249, 31.7.2014, lk 1).

⁶ Sellega seoses vt otsus ühendatud kohtuasjades T-244/93 ja T-486/93: *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH vs. komisjon*, ECLI:EU:T:1995:160, ja komisjoni teatis „Ebaseaduslik ja ühisturuga kokkusobimatu riigiabi: abi tagasinõudmist käsitlevate komisjoni otsuste tõhus rakendamine liikmesriikides“ (ELT C 272, 15.11.2007, lk 4).

1.2. Käesolevate suuniste kohaldamisalasse kuuluvad abimeetmed

1.2.1. Abi, millega hüvitatakse elektrihinna suurenemist, mis johtub ELi HKSi seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste kulude (kaudsed heitkoguste kulud) kaasamisest

11. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 6 kohaselt peaksid liikmesriigid vastu võtma finantsmeetmed selliste sektorite või allsektorite toetamiseks, mille puhul esineb tegelik kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht märkimisväärsete kaudsete kulude tõttu, mille põhjustab konkreetselt kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumine elektrihindadesse, eeldusel et sellised finantsmeetmed on kooskõlas riigiabi eeskirjadega ega moonuta põhjendamatult konkurentsi siseturul.

1.2.2. Energeetikasektori moderniseerimiseks üleminekuperioodil antav abi lubatud heitkoguse ühikute võimaliku tasuta eraldamise vormis

12. HKSi direktiivi artikli 10c kohaselt võivad liikmesriigid, kes täidavad teatavaid tingimusi, mis on seotud SKP tasemega elaniku kohta võrreldes liidu keskmisega, teha erandi direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1 teises lõigus sätestatud põhimõttest, mille kohaselt elektrienergia tootmiseks lubatud heitkoguse ühikuid tasuta ei eraldata. Need liikmesriigid võivad üleminekuperioodil eraldada elektritootmiskäitistele lubatud heitkoguse ühikuid energiasektori moderniseerimiseks, mitmekesistamiseks ja säästvaks ümberkujundamiseks tasuta.
13. Nagu on juba kindlaks tehtud mitmes komisjoni otsuses,⁷ kujutab lubatud heitkoguse ühikute üleminekuperioodil energiasektorile tasuta eraldamine endast riigiabi aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, sest liikmesriigid loobuvad lubatud heitkoguse ühikuid tasuta eraldades tulust ja annavad valikulise eelise energiasektori ettevõtjatele. Need ettevõtjad võivad konkureerida teiste liikmesriikide energiavaldkonna ettevõtjatega ning seepärast võib see moonutada või ähvardada moonutada konkurentsi ja mõjutada kaubandust siseturul.

1.3. Mõisted

14. Käesolevates suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „abi“ – meede, mis vastab kõikidele aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- (2) „abi andmise periood“ – üks või mitu aastat ajavahemikus 2021–2030. Kui liikmesriik soovib anda abi lühema perioodi vältel, peaks ta võtma aluseks abisaajate majandusaasta ning andma abi aastapõhiselt;
- (3) „kasvuhoonegaaside heite ülekandumine“ – kasvuhoonegaaside heitkoguste võimalik suurenemine maailmas juhul, kui äriühingud viiksid oma tootmise

⁷ Vt näiteks komisjoni otsus SA.34385 – Bulgaaria – Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikliga 10c investeeringute eest elektritootmiskäitistesse ja energiataristusse (ELT C 63, 20.2.2015, lk 1); komisjoni otsus SA.34674 – Poola – Lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine elektritootjatele HKSi direktiivi artikli 10c alusel (ELT C 24, 23.1.2015, lk 1).

liidust välja, sest nad ei saa ELi HKSi tulenevat kulude suurenemist kanda üle oma klientidele, ilma et nad kaotaksid olulise osa oma turust;

- (4) „abi ülemmäär“ – abisumma kokku väljendatuna protsentides abikõlblikest kuludest;
- (5) „isetootmine“ – elektritootmine käitises, mis ei kvalifitseeru „elektritootjaks“ HKSi direktiivi artikli 3 punkti u tähenduses;
- (6) „abisaja“ – abi saav ettevõtja;
- (7) „lubatud heitkoguse ühik“ (LHÜ) – kindlaksmääratud aja jooksul atmosfääri ühe tonni süsinikdioksiidi ekvivalentkoguste paikamise lubatud heitkoguse ühik, mida on võimalik üle anda;
- (8) „kogulisandväärtus“ – kogulisandväärtus tegurikuludes, mis on kogulisandväärtus turuhindades, millest on maha arvatud mis tahes kaudsed maksud ja toetused;
- (9) „lubatud heitkoguse ühiku täriminlepingu hind“ (eurodes) – lubatud heitkoguse ühikute üheaastaste täriminlepingute päevahindade (müügipakkumise sulgemishind) aritmeetiline keskmine, ülekandmisega selle aasta detsembris, millal abi antakse, võttes aluseks hinnad konkreetset lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisplatvormil abi andmisele eelnenud aastal ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini⁸;
- (10) „CO₂-heite koefitsient“ (tonni CO₂/MWh) – eri geograafilistes piirkondades fossiilkütustest toodetud elektri CO₂-mahukuse kaalutud keskmine. Kaal näitab fossiilkütuste osakaalu konkreetse geograafilise piirkonna elektritootmise struktuuris. CO₂-heite koefitsient saadakse elektritööstuse CO₂-ekvivalendi heite andmete jagamisel fossiilkütustel põhineva elektrienergia kogutoodanguga (TWh). Käesolevates suunistes on piirkonnad määratletud geograafiliste aladena, a) mis koosnevad omavahel elektribörside kaudu liidetud allturgudest või b) mille piires ei ole täheldatud ülekoormust, ja mõlemal juhul on hinnakõikumine eurodes (võttes aluseks EKP päevased vahetuskursid) kõnealustes piirkondades päev-ette tunnipõhistes elektribörsihindades maksimaalselt 1 % märkimisväärsusest osast kõikidest tundidest aastas. Selline piirkondlik eristamine peegeldab fossiilkütustel põhinevate elektrijaamade osatähtsust lõpphinnas, mis määratakse kindlaks hulgiturul, ja nende rolli marginaalsete elektrijaamadena tõhususe pingereas. Üksnes asjaolu, et kaks liikmesriiki kauplevad omavahel elektriga, ei tähenda automaatselt, et nad moodustavad riigiülese piirkonna. Kuna riigi piirkondlikul tasandil ei ole asjakohaseid andmeid, hõlmavad geograafilised piirkonnad ühte või mitut liikmesriigi territooriumi tervikuna. Selle alusel on võimalik identifitseerida järgmised geograafilised piirkonnad: Põhjamaad (Rootsi ja Soome), Balti riigid (Leedu, Läti ja Eesti), Ibeeria (Portugal ja Hispaania), Tšehhi ja Slovakkia (Tšehhi ja Slovakkia) ning kõik ülejäänud liikmesriigid eraldi. Vastavad maksimaalsed piirkondlikud CO₂-heite koefitsiendid on loetletud III lisas.

⁸ Näiteks 2023. aastaks antava abi korral on see 2023. aasta detsembri lubatud heitkoguse ühikute müügipakkumise sulgemishinna aritmeetiline keskmine, võttes aluseks konkreetse lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisplatvormi hinnad vahemikus 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022;

Selleks et tagada elektrienergiaallikate võrdne kohtlemine ja vältida kuritarvitamist, kasutatakse kõigi elektrienergiatarne allikate (isetootmine, elektrivarustuslepingud ja võrgutarne) ja kõigi abisaajate puhul asjaomases liikmesriigis sama CO₂-heite koefitsienti;

- (11) „tegelik toodang“ (tonnides aasta kohta) – käitise tegelik toodang aastal t , mis määratakse tagantjärele kindlaks aastal $t + 1$;
- (12) „tegelik elektritarbimine“ (MWh) – tegelik elektritarbimine käitises (sealhulgas elektritarbimine abikõlblike allhanketoodete tootmiseks) aastal t , mis määratakse tagantjärele kindlaks aastal $t+1$;
- (13) „elektritarbimise tõhususe võrdlusalus“ (MWh/toodetud tonni kohta ja määratletud PRODCOM 8 tasandil⁹) – tootepõhine elektritarbimine toodetud tonni kohta, mis on saavutatud kõige energiatõhusama tootmismeetodiga konkreetse toote puhul. Elektritarbimise tõhususe võrdlusalust ajakohastatakse kooskõlas ELi HKSi direktiivi artikli 10a lõikega 2. Nende abikõlblike sektorite alla kuuluvate toodete elektritarbimise tõhususe võrdlusalus, mille kohta on kütuse- ja elektrienergia omavaheline asendatavus kehtestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331¹⁰ I lisa 2. jaotises, arvutatakse sama süsteemi piires, võttes abisumma määramisel arvesse üksnes elektri osakaalu. Vastavad elektritarbimise võrdlusalused abikõlblikesse sektoritesse kuuluvate toodete puhul on loetletud käesolevate suuniste II lisas;
- (14) „elektritarbimise tõhususe varuvõrdlusalus“ – [...] % tegelikust elektritarbimisest. See näitaja määratakse kindlaks komisjoni otsusega koos elektritarbimise tõhususe võrdlusalustega. See vastab elektritarbimise tõhususe võrdlusaluse kohaldamisel kehtestatud keskmisele heidete vähendamise kohustusele (elektritarbimise võrdlusalus / eelnev elektrienergia tarbimine). Seda kohaldatakse kõigi toodete suhtes, mis kuuluvad abikõlblikesse sektoritesse, kuid mille puhul elektritarbimise tõhususe võrdlusalust ei ole kindlaks määratud.

2. ÜHISED HINDAMISPÕHIMÕTTED

- 15. Hinnates, kas teatavat abimeedet saab pidada siseturuga kokkusobivaks, analüüsib komisjon üldiselt, kas meetme ülesehitus tagab selle, et abimeetme positiivne mõju ühist huvi teeniva eesmärgi saavutamisele kaalub üles võimalikud negatiivsed mõjud kaubandusele ja konkurentsile.
- 16. 8. mai 2012. aasta teatises riigiabi ajakohastamise kohta¹¹ rõhutati vajadust kindlaks teha ja määratleda ühised põhimõtted, mida komisjon kohaldab kõigi abimeetmete kokkusobivuse hindamisel. Seepärast loeb komisjon abimeetme ELi toimimise lepinguga kokkusobivaks ainult juhul, kui see vastab kõigile

⁹ PRODCOMi loetelu on Euroopa kaevandus- ja töötleva tööstuse toodete loetelu: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM&StrGroupCode=CLASSIFIC&StrLanguageCode=EN&IntFamilyCode=&TxtSearch=prodcom&IntCurrentPage=1

¹⁰ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

¹¹ COM/2012/0209 final

järgmistele kriteeriumidele: see aitab kaasa ühistes huvides oleva eesmärgi täitmisele vastavalt aluslepingu artikli 107 lõikele 3; see peab olema suunatud olukorrale, mida abiga saab oluliselt parandada määral, mida turg ise ei suuda: näiteks kui abi võimaldab kõrvaldada turutõrget või lahendada võrdsete võimaluste või ühtekuuluvuse puudumisega seotud probleemi; see peab olema sobiv poliitiline vahend ühistes huvides oleva eesmärgi täitmiseks; see peab muutma asjaomaste ettevõtjate käitumist nii, et nad hakkavad tegelema lisategevusalaga, mida nad ilma abita ei teeks või teeks piiratult või muul viisil või muus kohas; abi suurus ja osatähtsus peavad piirduma minimaalselt vajalikuga; abi negatiivne mõju peab olema piisavalt piiratud; liikmesriikidel, komisjonil, ettevõtjatel ja üldsusel peab olema hea juurdepääs kõigile asjaomastele õigusaktidele ja nende alusel antavat abi käsitlevale teabele.

17. Jaotistes 3.1 ja 3.2 allpool selgitatakse, kuidas nende üldkriteeriumide alusel kehtestatakse konkreetsed kokkusbivusnõuded, mida tuleb täita käesolevate suuniste kohaldamisalasse kuuluvate abimeetmete puhul.

3. MEETME SISETURUGA KOKKUSOBIVUSE HINDAMINE VASTAVALT ALUSLEPINGU ARTIKLI 107 LÕIKE 3 PUNKTILE C

3.1. Abi ettevõtjatele sektorites, mille puhul leitakse, et esineb tegelik kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht märkimisväärsete kaudsete kulude tõttu, mille põhjustab konkreetselt kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumine elektrihindadesse (heitkoguste kaudsete kulude hüvitamiseks antav abi)

18. Heitkoguste kaudsete kulude hüvitamiseks antav abi loetakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusbivaks juhul, kui täidetud on järgmised tingimused.
19. Seda liiki abi eesmärk on ära hoida kasvuhoonegaaside heite ülekandumise märkimisväärset ohtu, mis on eelkõige põhjustatud abisaaja lubatud heitkoguse ühikutega seotud kulude ülekandumisest elektrihipda, kui tema kolmandate riikide konkurentide elektrihipdades samasugused kulud ei kajastu ja abisaajal ei ole võimalik kanda neid kulusid üle tootehipda, ilma et ta kaotaks olulise osa oma turust. Kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohuga tegelemine selliselt, et abisaajatel aidatakse vähendada kokkupuudet selle ohuga, kannab keskkonnanee märki, sest abiga püütakse vältida olukorda, kus tootmise liidust välja viimise tagajärjel kasvuhoonegaaside heitkogused maailmas ikkagi suurenevad, sest siduvat rahvusvahelist kokkulepet nende vähendamiseks ei ole sõlmitud.
20. Selleks et piirata konkurentsi moonutamise ohtu siseturul, peab abi piirduma sektoritega, mille puhul esineb kasvuhoonegaaside heite ülekandumise tegelik oht märkimisväärsete kaudsete kulude tõttu, mille põhjustab konkreetselt kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude ülekandumine elektrihipdadesse. Käesolevate suuniste tähenduses on kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht tegelik üksnes juhul, kui abisaaja tegutseb käesolevate suuniste I lisas loetletud sektoris.

21. Kui liikmesriik otsustab anda abi ainult mõnele I lisas loetletud sektorile, tuleb sektorite valikul lähtuda objektiivsetest, mittediskrimineerivatest ja läbipaistvatest kriteeriumidest.
22. Liikmesriigid peavad tagama, et abisaajate valik abikõlblikus sektoris põhineks objektiivsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel kriteeriumidel ning et abi antaks põhimõtteliselt ühtemoodi kõikidele selles sektoris tegutsevatele konkurentidele, kes on faktiliselt sarnases olukorras.
23. Riigiabi peetakse HKSi kaudsete kulude hüvitamiseks sobivaks vahendiks, sõltumata sellest, millises vormis seda antakse. Seoses sellega peetakse sobivaks vahendiks otsetoetusena antavat hüvitist.
24. Abi on siseturuga kokkusobiv üksnes juhul, kui sellel on ergutav mõju. Selleks et abil oleks ergutav mõju ja et see ka tegelikult aitaks ära hoida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist, tuleb seda taotleda ja abisaajale maksta kulude tekkimise aastal või sellele järgneval aastal.
25. Kui abi makstakse kulude tekkimise aastal, tuleb kehtestada maksete hilisema kohandamise kord, mille alusel tagastatakse kõik ülemääraselt makstud abisummad enne järgmise aasta 1. juulit.
26. Abi on proportsionaalne ning selle negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele on piisavalt piiratud, kui see ei ületa 75 % kaudsetest heitekuludest. Elektritarbimise tõhususe võrdlusalusega tagatakse, et ebatõhusate tootmisprotsesside toetamine jääb piiratuks ning säilivad kõige energiatõhusamate tehnoloogiate kasutuselevõtu stiimulid.
27. I lisas loetletud sektoritesse kuuluvate toodete tootmise eest käitisele makstav maksimaalne abisumma tuleb arvutada järgmise valemi alusel.

- (a) Kui abisaaja toodetavate toodete suhtes kohaldatakse II lisas loetletud elektritarbimise tõhususe võrdlusaluseid, on käitise kohta makstav maksimaalne abisumma aastal t tekkinud kulude puhul järgmine:

$$A_{\max t} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times E \times AO_t$$

A_i on abi osatähtsus väljendatuna kümnendmurruna (nt 0,75); C_t on kohaldatav CO₂-heite koefitsient (tCO₂/MWh) (aastal t); P_{t-1} on lubatud heitkoguse ühiku täriminlepingu hind aastal $t-1$ (EUR/tCO₂); E on kohaldatav tootepõhine elektritarbimise tõhususe võrdlusalus, mis on määratletud II lisas; AO_t on tegelik toodang aastal t . Need mõisted on määratletud jaotises 1.3.

- (b) Kui abisaaja toodetavate toodete suhtes ei kohaldata II lisas loetletud elektritarbimise tõhususe võrdlusaluseid, on käitise kohta makstav maksimaalne abisumma aastal t tekkinud kulude puhul järgmine:

$$A_{\max t} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times EF \times AEC_t$$

A_i on abi osatähtsus väljendatuna kümnendmurruna (nt 0,75); C_t on kohaldatav CO₂-heite koefitsient (tCO₂/MWh) (aastal t); P_{t-1} on lubatud heitkoguse ühiku täriminlepingu hind aastal $t-1$ (EUR/tCO₂); EF on kohaldatav elektritarbimise

tõhususe varuvõrdlusalus, mis on määratletud II lisas; AEC on tegelik elektritarbimine (MWh) aastal t. Need mõisted on määratletud jaotises 1.3.

28. Kui käitis valmistab tooteid, mille suhtes kohaldatakse II lisas loetletud elektritarbimise tõhususe võrdlusaluseid, ja tooteid, mille suhtes kohaldatakse elektritarbimise tõhususe varuvõrdlusalust, tuleb iga toote puhul tarbitud elektrienergia jagada vastavalt iga toote toodangumahuga (väljendatuna tonnides).
29. Kui käitises toodetakse nii abikõlblikke tooteid (st tooteid, mis kuuluvad II lisas loetletud abikõlblikesse sektoritesse) kui ka tooteid, mis ei ole abikõlblikud, arvutatakse maksimaalne väljamakstav abisumma üksnes abikõlblike toodete alusel.
30. Arvestades et mõne sektori puhul ei pruugi 75 %-line abi osatähtsus olla piisav, et tagada piisav kaitse kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu eest, võivad liikmesriigid vajaduse korral piirata ettevõtja tasandil makstavate kaudsete kulude summat [...] %-ni asjaomase ettevõtja kogulisandväärtusest aastal t. Kogulisandväärtuse arvutamiseks liidetakse käibe oma tarbeks toodetud põhivara, pluss muu tegevustulu, pluss või miinus muutused varudes, miinus ostetud kaubad ja teenused (v.a tööjõukulud), miinus muud toodetelt makstavad käibega seotud maksud, mis ei kuulu mahaarvamisele, ning tootmisega seotud tollimaksud ja muud maksud. Samuti saab seda arvutada tegevuse brutoülejäägi põhjal, liites tööjõukulud. Lisandväärtusest arvatakse maha äriühingu raamatupidamisaruandes rahalise tulu või kuluna või plaanivälise tulu või kuluna liigitatud tulu ja kulud. Lisandväärtus tegurikuludes arvutatakse brutoväärtusena, sest väärtuse korrektiivid (näiteks kulum) on maha arvamata¹².
31. Kui liikmesriik otsustab piirata ettevõtja tasandil makstavate kaudsete kulude summat [...] %-ga kogulisandväärtusest, tuleb seda piirangut kohaldada kõigi asjaomase sektori abikõlblike ettevõtjate suhtes. Kui liikmesriik otsustab kohaldada kogulisandväärtuse [...] %-list kogulisandväärtuse piirangut ainult mõne I lisas loetletud sektori suhtes, tuleb sektorite valikul lähtuda objektiivsetest, mittediskrimineerivatest ja läbipaistvatest kriteeriumidest.
32. Abi võib kumuleerida:
 - (a) mis tahes muu riigiabiga seoses mitmesuguste tuvastatavate abikõlblike kuludega;
 - (b) mis tahes muu riigiabiga seoses samade abikõlblike kuludega, mis osaliselt või täielikult kattuvad, ja mis tahes muu riigiabiga, millel ei ole tuvastatavaid abikõlblike kulusid, üksnes juhul, kui kumuleerimise tulemusel ei ületata käesoleva jaotise kohaselt selle abi suhtes kohaldatavat abi ülemmäära või -summat.
33. Komisjoni keskselt hallatav liidu rahaline toetus, mis ei ole liikmesriigi otsese ega kaudse kontrolli all, ei kujuta endast riigiabi. Kui liidu rahaline toetus on kombineeritud riigiabiga, siis võetakse teavitamiskünnistest ja abi ülemmäärast

¹² Kood 12 15 0 õiguslikus raamistikus, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määruses (EÜ) nr 295/2008 ettevõtluse struktuurstatistika kohta (ELT L 97, 9.4.2008, lk 13).

kinnipidamise kontrollimisel arvesse ainult riigiabi, tingimusel et riikliku rahastuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ole suurem kui kohaldatavate liidu õiguse sätetega kehtestatud maksimaalne rahastamise määr.

34. Abi ei või kumuleerida vähese tähtsusega abiga samade abikõlblike kulude puhul juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületaks abi osatähtsus käesolevas jaotises sätestatud määra.
35. Abi andmise aluseks olevate abikavade kestus ei tohi ületada käesolevate suuniste kehtivusaega (2021–2030).

3.2. Elektritootmise moderniseerimiseks üleminekuperioodil antav abi lubatud heitkoguse ühikute võimaliku tasuta eraldamise vormis

36. Riigiabi, mida antakse lubatud heitkoguse ühikute võimaliku tasuta eraldamise vormis elektritootmise moderniseerimiseks üleminekuperioodil vastavalt HKSi direktiivi artiklile 10c, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv, kui on täidetud järgmised tingimused.
37. Seda liiki abi eesmärk peab olema energeetikasektori moderniseerimine, mitmekesistamine või jätkusuutlik ümberkujundamine. Toetatud investeeringud peavad olema kooskõlas üleminekuga ohutule ja kestlikule vähese CO₂-heittega majandusele, liidu kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 eesmärkidega¹³ ja Pariisi kliimakokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega.
38. Kui investeering toob kaasa täiendava elektritootmisvõimsuse, peab asjaomane käitaja ka tõendama, et tema või mõni muu seotud käitaja on täiendava elektritootmisvõimsuse käivitumise alguseks heitemahukama elektritootmisvõimsuse vastava osa tegevuse lõpetanud.
39. Abi on siseturuga kokkusobiv üksnes juhul, kui sellel on ergutav mõju. Ergutav mõju tekib siis, kui abi ajendab abisaajat muutma oma käitumist ja ilma abita ta seda ei teeks. Abiga ei tohi subsideerida sellise tegevuse kulusid, mida äriühing teeks niisamagi, ning sellega ei tohi hüvitada majandustegevuse tavalist äririski.
40. Abitaotluse saamise korral peab abi andev asutus kontrollima, kas abil oleks nõutav ergutav mõju.
41. Abi võib ettevõtjale eraldistena välja maksta üksnes juhul, kui on tõendatud, et konkureeriva pakkumismenetluse eeskirjade kohaselt välja valitud investeering on tehtud.
42. Projektide puhul, mille investeeringute kogusumma ületab 12,5 miljonit eurot, võib abi anda üksnes kasutades konkureerivat pakkumismenetlust, mis toimub ühes või mitmes voorus ajavahemikus 2021–2030. Kõnealune konkureeriv pakkumismenetlus peab:

¹³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliima- ja energiapoliitika raamistik ajavahemikuks 2020–2030“, COM(2014) 015 (final).

- (a) vastama läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele;
 - (b) tagama, et pakkumuskõlblikud on ainult sellised projektid, mis edendavad energia- ja tarneallikate mitmekesistamist, vajalikke ümberkorraldusi, keskkonnaseisundi parandamist ja taristu ajakohastamist, puhas tehnoloogiat (näiteks taastuvenergiatehnoloogiat), energiatootmise sektori moderniseerimist (näiteks tõhusat ja kestlikku kaugkütet) või energia ülekandmis- ja jaotamissektori moderniseerimist;
 - (c) määratlema selged, objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad valikukriteeriumid projektide paremusjärjestuse koostamiseks, et tagada üksnes selliste projektide valimine, mis
 - i. toovad tasuvusanalüüsi põhjal heitkoguste vähendamisel netokasu ja millega saavutatakse süsinikdioksiidi heite vähendamine eelnevalt kindlaks määratud märkimisväärsel tasemel, võttes arvesse projekti suurust;
 - ii. on täiendavad, vastavad selgelt asendus- või moderniseerimisvajadustele ega suurenda turupõhist energianõudlust;
 - iii. on parima hinna ja kvaliteedi suhtega;
 - iv. ei aita suurendada ega paranda väga heitemahuka elektritootmise rahalist elujõulisust ega suurenda sõltuvust heitemahukatest fossiilkütustest.
43. Projektide puhul, mille investeeringute kogusumma on vähem kui 12,5 miljonit eurot, võib abi anda ilma konkureeriva pakkumismenetluseta. Sel juhul peab projektide valik põhinema objektiivsetel ja läbipaistvatel kriteeriumidel. Valikumenetluse tulemused tuleb avaldada avalikuks aruteluks. Kui samas käitises tehakse mitu investeeringut, tuleb neid hinnata tervikuna, et teha kindlaks, kas 12,5 miljoni eurone künnis ületatakse või mitte, välja arvatud juhul, kui nimetatud investeeringud on üksteisest sõltumatult tehniliselt või rahaliselt elujõulised.
44. Komisjon loeb abi proportsionaalseks, kui abi osatähtsus ei ületa 70 % asjakohastest investeeringukuludest. Arvutamise aluseks tuleb võtta näitajad enne maksude või muude tasude mahaarvamist. Kui abi antakse muus vormis kui toetusena, on abi suuruseks abi toetusekvivalent. Mitmes osas makstav abi tuleb arvutada kogu abi nüüdispuhasväärtusena esimese makse tegemisel, kasutades väärtuse aja jooksul amortiseerimiseks asjaomast komisjoni viitemäära. Abi osatähtsus arvutatakse ühe abisaaja kohta.
45. Abi ei tohi mõjutada ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, eelkõige juhul, kui abi on koondatud piiratud arvule abisaajatele või kui abi tugevdab tõenäoliselt abisaaja turupositsiooni (kontserni tasandil).
46. Abi võib kumuleerida:

a) mis tahes muu riigiabiga seoses mitmesuguste tuvastatavate abikõlblike kuludega;

b) mis tahes muu riigiabiga seoses samade abikõlblike kuludega, mis osaliselt või täielikult kattuvad, ja mis tahes muu riigiabiga, millel ei ole tuvastatavaid abikõlblikke kulusid, üksnes juhul, kui kumuleerimise tulemusel ei ületata käesoleva jaotise kohaselt selle abi suhtes kohaldatavat abi ülemmäära või -summat.

47. Abi võib anda korraga mitme abikava alusel või liita sihtotstarbelise üksikabiga tingimusel, et tegevusele või projektile antava riigiabi kogusumma ei ületa käesolevas jaotises sätestatud abi ülemmäärasid. Komisjoni keskselt hallatav liidu rahaline toetus, mis ei ole liikmesriigi otsese ega kaudse kontrolli all, ei kujuta endast riigiabi. Kui liidu rahaline toetus on kombineeritud riigiabiga, siis võetakse teavitamiskünnistest ja abi ülemmäärast kinnipidamise kontrollimisel arvesse ainult riigiabi, tingimusel et riikliku rahastuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ole suurem kui kohaldatavate liidu õiguse sätetega kehtestatud maksimaalne rahastamise määr.

48. Abi ei või kumuleerida vähese tähtsusega abiga samade abikõlblike kulude puhul juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületaks abi osatähtsus käesolevas jaotises sätestatud määra.

49. Abi andmise aluseks olevate abikavade kestus peab jääma ajavahemikku 2021–2030.

4. HINDAMINE

50. Konkurentsimoonutuste edasise piiramise tagamiseks võib komisjon nõuda teatavate abikavade järeelhindamist. Hinnatakse kavasid, mille puhul konkurentsi moonutamise oht on eriti suur, st millega võib kaasneda konkurentsi olulise piiramise või moonutamise oht, kui nende rakendamist õigel ajal läbi ei vaadata.

51. Võttes arvesse hindamise eesmärgi ning et vältida liikmesriikide ja väiksemate abiprojektide ülemäärast koormamist, kohaldatakse seda üksnes suure eelarvega abikavade puhul, millel on uudseid omadusi, või kui võib ette näha märkimisväärsed muutusi turul, tehnoloogias või reguleerivas raamistikus. Hindamise peab läbi viima riigiabi andvast asutusest sõltumatu ekspert komisjoni poolt ette nähtud ühise metoodika alusel. Hindamise tulemused avalikustatakse. Liikmesriigid peavad koos abikavaga teatavaks tegema hindamiskava projekti, mis moodustab lahutamatu osa komisjoni hinnangust kavale.

52. Hindamise tulemused esitatakse komisjonile aegsasti, et oleks võimalik hinnata abikava võimalikku pikendamist, ja igal juhul abikava lõppedes. Hindamise täpne ulatus ja üksikasjad määratakse kindlaks abikava heakskiitmise otsuses. Kõigi järgnevate samalaadse eesmärgiga abimeetmete puhul tuleb arvesse võtta kõnealuse hindamise tulemusi.

5. ENERGIAAUDITID JA -JUHTIMISSÜSTEEMID

53. Jaotise 3.1 alusel antava abi puhul kohustuvad liikmesriigid kontrollima, kas abisaaja täidab energiaauditi tegemise kohustust energiatõhususe direktiivi (direktiiv 2012/27/EL)¹⁴ artikli 8 tähenduses kas eraldiseisva energiaauditi vormis või sertifitseeritud energiajuhtimissüsteemi või keskkonnajuhtimissüsteemi, näiteks ELi keskkonnajuhtimis- ja keskkonnanäidatõhususe (EMAS)¹⁵ raames. Kui abisaaja ei ole kohustatud läbi viima energiaauditi energiatõhususe direktiivi artikli 8 lõike 4 kohaselt, kohustub liikmesriik kontrollima, et abisaaja viib esimese auditi läbi nelja aasta jooksul pärast esmakordset abitaotlust ja seejärel iga nelja aasta tagant, välja arvatud juhul, kui nad teevad energiaauditeid sertifitseeritud energiajuhtimissüsteemi või keskkonnajuhtimissüsteemi raames.
54. Samuti kohustuvad liikmesriigid jälgima, et abisaajad, kes on energiatõhususe direktiivi artikli 8 lõike 4 kohaselt kohustatud läbi viima energiaauditi:
- (a) rakendavad auditiaruandes esitatud soovitusi, kui asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa [5] aastat ja nende investeeringute kulud on proportsionaalsed; või teise võimalusena
 - (b) vähendavad oma elektritarbimise CO₂-jalajälge, näiteks paigaldades kohapealse taastuvenergia tootmise rajatise (mis katab vähemalt 50 % nende elektrivajadusest), sõlmides CO₂-vaba elektriostulepingu; või kolmanda võimalusena
 - (c) investeerivad märkimisväärse, vähemalt 80 % suuruse osa abisummast projektidesse, mis toovad kaasa käitise kasvuhoonegaaside heitkoguste olulise vähenemise tublisti allapoole ELi heitkogustega kauplemise süsteemis LHÜde tasuta eraldamiseks kasutatavat võrdlusalust.

6. LÄBIPAISTVUS

55. Liikmesriigid peavad tagama järgmise teabe avaldamise ülevaatlikul riigiabi veebisaidil riiklikul või piirkondlikul tasandil:
- a) heakskiidetud abikava või üksikabi andmiseks vastu võetud otsuse ja selle rakendussätete täistekst või link sellele;
 - b) abi andva(te) asutus(t)e nimi (nimed);
 - c) iga toetusesaaja isikuandmed;
 - d) igale abisaajale antud abi vorm ja summa;
 - e) abi andmise kuupäev;
 - f) ettevõtja liik (väike või keskmise suurusega ettevõtja/suurettevõtja);

¹⁴ ELT C 315, 14.11.2012, lk 1–56.

¹⁵ Määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1–4).

g) abisaaja asukoha piirkond (NUTS II tasandil);

h) peamine majandussektor, milles ettevõtja tegutseb (NACE rühma tasandil).

56. Kõnealusest nõudest võib vabastada alla 500 000 euro suuruse üksikabi puhul.

57. Selline teave tuleb avaldada pärast abi andmise otsuse tegemist, seda säilitatakse vähemalt 10 aastat ja see peab olema üldsusele piiranguteta kättesaadav.

7. ARUANDLUS JA JÄRELEVALVE

58. Kooskõlas nõukogu määrusega (EL) nr 2015/1589¹⁶ ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 794/2004¹⁷ peavad liikmesriigid esitama komisjonile igal aastal aruandeid.

59. Peale kõnealustes määrustes sätestatud nõude täitmise peavad liikmesriigid lisama oma aastaaruannetesse järgmise teabe:

(a) iga abisaaja ja tema omanduses olevate toetust saavate käitiste nimed;

(b) sektor(id), milles iga abisaaja tegutseb (määratletud NACE-4 koodi alusel);

(c) abi andmise aasta ja abi maksmise aasta;

(d) tegelik toodang iga toetatava käitise kohta asjaomases sektoris;

(e) tegelik elektritarbimine iga toetatava käitise kohta (kui on antud mis tahes abi elektritarbimise tõhususe varuvõrdlusaluse alusel);

(f) lubatud heitkoguse ühiku tähtsuse hind, mida on kasutatud abisumma arvutamisel abisaaja kohta;

(g) abi osatähtsus;

(h) riigi CO₂-heite koefitsient.

60. Liikmesriigid peavad tagama, et säilitataks üksikasjalik dokumentatsioon kõikide abi andmise meetmete kohta. See peab sisaldama kogu teavet, mis võimaldab kindlaks teha, kas nõuetekohastel juhtudel on kinni peetud abikõlblikest kuludest ja abi lubatud ülemmäärast. Kõnealust dokumentatsiooni tuleb säilitada kümme aastat alates abi andmise kuupäevast ja esitada see taotluse korral komisjonile.

61. Igal aastal, mil jaotises 3.1 osutatud abikavade eelarve ületab 25 % lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise tulust, peab asjaomane liikmesriik avaldama kooskõlas HKSi direktiivi artikli 10a lõikega 6 aruande, milles esitatakse selle summa ületamise põhjused. Aruanne peab sisaldama asjakohast teavet abikavast kasu saavate suurte tööstustarbivate elektrihindade kohta, ilma et see piiraks konfidentsiaalse teabe kaitsmise nõudeid. Aruanne peab sisaldama teavet ka selle

¹⁶ ELT L 248, 24.9.2015, lk 9.

¹⁷ ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

kohta, kas on asjakohaselt arvesse võetud muid meetmeid süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude jätkusuutlikuks vähendamiseks keskmises ja pikas perspektiivis.

62. Jaotises 3.2 kirjeldatud abikavadest kasu saavad elektritootjad ja võrguettevõtjad peavad iga aasta 28. veebruariks esitama aruande toetamiseks välja valitud investeeringute rakendamise kohta, sealhulgas tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute ja tehtud investeerimiskulude bilansi ning toetatud investeeringute liikide kohta.

8. KOHALDAMISAEG JA LÄBIVAATAMINE

63. Alates 1. jaanuarist 2021 asendavad käesolevad suunised 5. juunil 2012 avaldatud suuniseid, mis käsitlevad teatavaid riigiabimeetmeid kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemis pärast 2012. aastat¹⁸.
64. Komisjon kohaldab käesolevas raamistikus sätestatud põhimõtteid 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030.
65. Komisjon kohaldab käesolevaid suuniseid kõikide teatatud abimeetmete suhtes, mille kohta ta peab tegema otsuse, alates 1. jaanuarist 2021 ja pärast seda, kui suunised on Euroopa Liidu Teatajas avaldatud, isegi kui projektidest on teatatud enne suuniste avaldamist. Ebaseaduslikku abi hinnatakse vastavalt abi andmise kuupäeval kehtivatele eeskirjadele kooskõlas komisjoni teatisega õigusvastase riigiabi hindamise suhtes kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramise kohta¹⁹.
66. Komisjon kohandab käesolevaid suuniseid 2025. aastal, et ajakohastada elektritarbimise tõhususe võrdlusaluseid ja CO₂-heite koefitsiente. 2025. aastal hindab komisjon ka seda, kas on ilmnenud lisaandmeid, mis võimaldaksid parandada III lisas kirjeldatud CO₂-heite koefitsientide arvutamise metoodikat, st võtta arvesse vähese CO₂-heitega tehnoloogia üha suuremat hinnakujundusrolli ELi elektriturgudel. Sellest tulenevalt peavad liikmesriigid vajaduse korral oma asjaomaseid kavasid muutma, et viia need vastavusse kohandatud suunistega.
67. Komisjon võib käesolevad suunised igal ajal üle vaadata või neid kohandada, kui see peaks osutuma vajalikuks seoses konkurentsipoliitikaga või vajadusega võtta arvesse liidu poliitikat või rahvusvahelisi kohustusi.

¹⁸ ELT C 158, 5.6.2012, lk 4.

¹⁹ EÜT C 119, 22.5.2002, lk 22.

I LISA

Sektorid, mille puhul on kindlaks tehtud tegelik kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht

	NACE kood	Kirjeldus
1.	14.11	Nahkrõivaste tootmine
2.	24.42	Alumiiniumitootmine
3.	20.13	Muude anorgaaniliste põhikemikaalide tootmine
4.	24.43	Plii-, tsingi- ja tinatootmine
5.	17.11	Paberimassi tootmine
6.	17.12	Paberi- ja papitootmine
7.	24.10	Raua, terase ja ferrosulamite tootmine
8.	19.20	Puhastatud naftatoodete tootmine

Abikõlblike sektorite loetelu koostamiseks kasutatav metoodika tugineb läbivaadatud HKSi direktiivi artiklis 10b määratletud kasvuhoonegaaside heite ülekandumise näitajale, mis arvutatakse lähtepunktina üksnes kaudsete kulude põhjal. Abikõlblikkuse jaoks nõutav kasvuhoonegaaside heite kaudse ülekandumise näitaja on 0,2. Peale selle peab abikõlblike sektorite kaubavahetuse intensiivsus olema vähemalt 20 % ja kaudsete heitkoguste mahukus vähemalt 1 kg CO₂/EUR. Need väärtused arvutatakse NACE-4 koodi tasandil, kasutades andmestikku, mille alusel on koostatud ka HKSi lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisel kasutatav kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohuga sektorite loetelu.

II LISA

**I lisas esitatud NACE koodidele vastavate toodete elektritarbimise tõhususe
võrdlusalused**

III LISA

Maksimaalsed piirkondlikud CO₂-heite koefitsiendid (tCO₂/MWh) eri geograafilistel aladel

Piirkonnad		Kohaldatav CO ₂ -heite koefitsient
Ibeeria	Hispaania, Portugal	[...]
Balti riigid	Leedu, Läti, Eesti	[...]
Põhjamaad	Rootsi, Soome	[...]
Tšehhi ja Slovakkia	Tšehhi, Slovakkia	[...]
Belgia		[...]
Bulgaaria		[...]
Taani		[...]
Saksamaa		[...]
Iirimaa		[...]
Kreeka		[...]
Prantsusmaa		[...]
Horvaatia		[...]
Itaalia		[...]
Küpros		[...]
Luksemburg		[...]
Ungari		[...]
Malta		[...]
Madalmaad		[...]
Austria		[...]
Poola		[...]
Rumeenia		[...]
Sloveenia		[...]
Ühendkuningriik		[...]